

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.T.**, V.X., P., IČO: X., zast. advokátom JUDr. B.M., L.L.D., D.X., H., proti žalovanému: **T. – L., s.r.o.**, T.X., B., IČO: X., zast. advokátkou JUDr. D.C., O.X., B., **o určenie neplatnosti zmluvy o použití blankozmeniek a určenie, že žalovanému nevzniklo právo vyplniť blankozmenky a uloženie povinnosti vrátiť blankozmenky žalobcovi**, o oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 34Cb 93/01-307 zo dňa 23. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 34Cb 93/01-307 zo dňa 23. novembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením, č. k. 34Cb 93/01-307 zo dňa 23. novembra 2007 žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 16.07.2007 bolo súdu doručené odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.05.2007, č. k. 34 Cb 93/2001-217, ktorým súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Dňa 17.09.2007, bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06.09.2007, č. k. 34 Cb 93/01-262, ktorým súd uložil žalobcovi zaplatiť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za odvolanie vo výške 20.000,-Sk. Dňa 03.10.2007 bolo súdu doručené odvolanie žalobcu voči uzneseniu o uložení poplatkovej povinnosti za odvolanie, ktorým žalobca súčasne podal návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 ods. 1 O.s.p. Odvolanie, resp. návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodnil tým, že oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, odôvodňujú pomery žalobcu, keďže

nedisponuje finančnými prostriedkami v takej požadovanej výške, aby mohol v tejto veci platiť súdne poplatky. Žalobca poukázal na daňové priznanie z roku 2000, kde bola vykázaná strata vo výške 119.767,-Sk. Žalobca taktiež poukázal na tú skutočnosť, že do tejto finančne nepriaznivej situácie, dostal žalobcu práve žalovaný svojim protiprávnym konaním, ktorá skutočnosť je podľa názoru žalobcu tiež jedným z dôvodov stanovených v ust. § 138 ods. 1 O. s. p., na oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov. Ďalej uviedol, že v inom konaní so žalovaným vo veci súvisiacou s touto vecou bol uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15.08.2007, č. k. 28 Cb 62/2002-284 oslobodený od súdnych poplatkov. K návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov žalobca priložil uvedené rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, vyplnené potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, výpis z účtu majiteľa cenných papierov, zmluvu o pôžičke, zmluvu o tichom spoločenstve, výkaz o majetku a záväzkoch k 31.12.2006, 31.12.2005, 31.12.2004, výkaz o príjmoch a výdavkoch k 31.12.2006, 31.12.2005, 31.12.2004, výpis z listu vlastníctva č. X. a dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Po preskúmaní žiadosti žalobcu, s prihliadnutím na všetky okolnosti, dospel súd k záveru, že oslobodenie od súdnych poplatkov nie je dôvodné. Súd pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov, prihliadal k celkovým majetkovým pomeroch žiadateľa, k výške súdneho poplatku, k povahe uplatneného nároku, prípadne k iným skutočnostiam, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie súdu o oslobodení/neoslobodení žiadateľa od súdnych poplatkov. V prípade, že žiadateľom je právnická osoba, alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, prihliada súd aj na tú skutočnosť, že ide o podnikateľský subjekt, znášajúci podnikateľské riziko. Na základe uvedeného súd návrhu žalobcu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, nevyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že v inom konaní vedenom na okresnom súde v Bratislave bol žalobca uznesením zo dňa 15.8.2007 oslobodený od súdnych poplatkov. Má za to, že žalobcove zárobkové a majetkové pomery, odôvodňujú priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Tento jeho stav zapríčinil svojim protiprávnym konaním žalovaný. Žalobca nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami v takej výške, aby mohol v tejto veci platiť súdne poplatky. Pritom poukázal na priložené daňové priznanie za rok 2000, kde bola vykázaná strata vo výške 119.767,- Sk. Žalobca predložil listinné dôkazy, na základe ktorých preukázal odôvodnenosť svojho návrhu. Ďalej poukázal na rozhodnutie iného súdu, ktorý posúdil jeho majetkové pomery tak, že mu priznal oslobodenie od platenia súdnych

poplatkov. Nie je preto možné, aby v inom konaní tie isté doklady a pomery žalobcu, boli posúdené inak. Na základe uvedeného navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu. V danom prípade, ak sa chce žalobca domáhať ochrany svojho práva, s ktorou bezprostredne súvisí aj zaplatenie súdneho poplatku, ako jedno z kritérií odvolacieho konania, mal by mať finančné prostriedky určené aj na tento účel. Splnenie poplatkovej povinnosti v tomto prípade 20.000,- Sk, nepredstavuje takú vysokú sumu, ktorú by nebol schopný žalobca uhradiť.

Čo sa týka námietky žalobcu, že daňové priznanie z roku 2000, kde bola vykázaná strata vo výške 119.767,-Sk je jedným z dôvodov na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, s týmto sa nemožno stotožniť, nakoľko súd rozhoduje o majetkových pomeroch v tomto čase a pre posúdenie jeho pomerov, toto nie je určujúce vzhľadom na odstup času. Zároveň najvyšší súd poukazuje na to, že žalobca požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za žalobu podaním zo dňa 24.4.2003 (doručené súdu 28.4.2003) s poukazom na uvedené daňové priznanie a bez vyčkania na rozhodnutie sám poplatok zaplatil s tým, že od podania žiadosti, t.j. od 28.4.2003, sa jeho finančná situácia zlepšila. To, že žalobca bol iným súdom, v inom konaní oslobodený od súdnych poplatkov, rovnako nie je dôvodom na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Navyše z tohto rozhodnutia, ktoré žalobca predložil ani nevyplýva výška súdneho poplatku, od platenia ktorého bol oslobodený. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že skutočnosť, že

žalobca sa nachádza v platobnej neschopnosti, sama o sebe neodôvodňuje oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Nepriaznivá hospodárska situácia, je dôsledkom skutočností, ktoré majú pôvod v podnikaní a s podnikaním nevyhnutne súvisia. Pre podnikateľskú činnosť je typické, že so sebou nesie riziko neúspechu v podnikaní. Ak by nepriaznivá situácia, ako dôsledok neúspechu v podnikaní, bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika, ktoré je s podnikaním spojené, na štát.

Z dokladov predložených žalobcom vyplýva, že je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. Z. – rodinný dom, parc. č. 19/6 - zast. plocha v 1/2, pričom z dohody o vyporiadaní BSM je zrejmé, že predmetné nehnuteľnosti podľa znalca, majú hodnotu 1,231.680,- Sk.

V danom prípade žalobca, vzhľadom na všetky skutočnosti, nepreukázal existenciu pomerov, so zreteľom na ktoré by mu bolo možné priznať oslobodenie od súdneho poplatku. Je potrebné zdôrazniť, že prípadný neúspech žalobcu vo svojej podnikateľskej činnosti, nie je dôvodom na oslobodenie od platenia súdneho poplatku podľa § 138 O.s.p. Nie je totiž prípustné, aby sa podnikateľské riziko prenášalo na štát.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne právne potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 29. apríla 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: